

patiënt aan de persoon van de arts speelt vooral in de psychiatrie een belangrijke rol. De plaats van de arts in deze verhouding toonde hij aan met een Arabische fabel. Een arabier liet zijn drie zonen 17 kamelen achter, met de bepaling dat de oudste de helft, de tweede een derde en de jongste een negende deel zou erven. Hoe ze ook hun best deden, de rekening ging niet op. Een oude Arabier om raad gevraagd, gaf hun één kameel en zei: nu klopt het. De oudste kreeg negen kamelen, de tweede 6 en de jongste 2. Nu bleef er echter één kameel over en dat gaven ze de oude Arabier terug. De arts is nu te vergelijken met dit 18e kameel, dat er bij komt om de moeilijkheden op te lossen, maar dan weer terugtreedt.

De derde en vierde dag van de conferentie waren gewijd aan de meer praktische problemen van de „Médecine de la personne” en het spreekt van zelf dat hier grote belangstelling voor was. T o u r n i e r gaf een glashelder en diep persoonlijk getuigenis over het onderwerp: hoe een dieper contact tussen arts en patiënt mogelijk te maken.

Het ligt niet in mijn bedoeling hier een volledig verkort verslag over te geven; dit is niet mogelijk en niet nodig. Ik zal trachten in mijn eigen woorden hier een korte indruk van te geven.

De huidige geneeskunde heeft te weinig belangstelling voor de persoonlijke moeilijkheden van de patiënt, welke toch voor het ziek zijn zo buitengewoon belangrijk zijn en vaak het beloop en de afloop in sterke mate kunnen beïnvloeden. De wetenschappelijke arts blijft objectief; doet niet meer dan hij wetenschappelijk verantwoorden kan. Hij streeft naar exacte diagnoses, doet daarentegen vaak weinig aan therapie daar het bewijs van de werking van veel geneesmiddelen niet geleverd is. Zuiver menselijke problemen gaan hem niet aan; daarmee moet men naar de predikant of de psychiater. In de stijl van L i e k is deze eigenlijk geen arts, maar een „Médiziner” gebleven. De patiënten waarden dit type slechts matig, zodat hij zich gewoonlijk het gelukkigst voelt in een grote kliniek.

Doelend op deze instelling van de arts, schreef D u b o i s zijn vlijmscherp woord: „il n'y a entre la médecine et l'art vétérinaire q'une différence de clientèle”.

Ook de Christelijke arts gaat in dit opzicht zeker niet vrij uit. Te dikwijls wordt gewerkt in de sfeer van: hoe krijg ik die wachtkamer zo vlot mogelijk leeg? Elke patiënt kan ons een boodschap van God brengen!

Dit betekent niet dat men maar in eens elke patiënt a.h.w. geestelijk op zijn dak moet vallen. Maar het is meer een zaak van instelling en bereidheid: de arts moet, wanneer zich dat voordoet, bereid zijn ook de geestelijke moeilijkheden van zijn patiënt in zijn gezichtsveld te betrekken. Nu zijn er natuurlijk op dit gebied grote